

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/41/2020
Identifikačné číslo spisu: 5117232493
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5117232493.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k.s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca konkurznej podstaty úpadcu FADEN-SK, s.r.o., so sídlom Zámocká 34, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 44 648 821, zastúpeného IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 854 808, proti žalovanej: T.. M. Y., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX C. G. M., zastúpenej Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 6, 010 01 Žilina, IČO: 36 421 910, v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu a o vrátenie plnenia, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18Cbi/15/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žilina zo dňa 30. januára 2020, č. k. 14CoKR/23/2019-461, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 09.05.2019, č. k. 18Cbi/15/2017-379, žalobu zamietol v celom rozsahu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd poukázal na žalobu zo dňa 14.11.2017, podanú mailom dňa 16.11.2017 a doplnenú listinne dňa 20.11.2017, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že kúpna zmluva zo dňa 17.03.2016 uzatvorená medzi úpadcom a žalovanou je neúčinná voči konkurzným veriteľom v konkurznej veci úpadcu FADEN-SK, s.r.o. a zároveň aby súd zaviazal žalovanú poskytnúť do všeobecnej podstaty úpadcu sumu 2.198,- Eur ako peňažnú náhradu. Nárok žalobca odôvodnil tým, že

dňa 17.03.2016 bola uzavretá zmluva, ktorej predmetom bol predaj motorového vozidla Škoda Fabia, EČV: KM893AO za kúpnu cenu 1.000,- Eur. Následne žalovaná vozidlo predala spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. dňa 07.05.2016 za kúpnu cenu 3.198,- Eur. Žalovaná je spriaznenou osobou úpadcu a uzavretím tejto zmluvy získala na úkor veriteľov úpadcu plnenie vo výške 2.198,- Eur.

3. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 01.06.2018, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 13.03.2019, č. k. 14CoKR/40/2018-176.

4. V rámci konania po zrušení prvého rozhodnutia v tomto spore, okresný súd dospel k záveru, že kúpna zmluva, ktorej určenia neúčinnosti sa žalobca domáha, bola uzavretá dňa 17.03.2016 pravdepodobne v ústnej forme medzi žalovanou a úpadcom. Hoci žalovaná popierala uzavretie takej zmluvy, z vykonaného dokazovania vyplýva, že došlo k jej uzavretiu, čo je dané jednak účtovníctvom úpadcu, v ktorom je zaevidovaný iba jeden taký úkon, pričom úpadca vlastnil iba jedno motorové vozidlo, a tiež z prehlásenia žalobcu, z čoho možno vyvodit', že úpadca predal svoje jediné vozidlo dňa 17.03.2016, kedy bola v účtovníctve zaúčtovaná platba kúpnej ceny 1.000,- Eur. Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z oznámenia KDI a z technického preukazu, podľa ktorého sa dňa 18.03.2016 stala evidovanou držiteľkou daného vozidla žalovaná. Iný prevod vykonaný nebol a iný prevod nevyplýva ani z účtovníctva, ani z evidencie vozidiel. K uzavretiu kúpnej zmluvy teda došlo dňa 17.03.2016. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že nemala vedomosť o žiadnej zmluve a jej účasť v spoločnosti úpadcu bola len formálna, poukázal okresný súd na to, že žalovaná je plne spôsobilá na právne úkony, je plnoletá a majetková účasť u úpadcu trvala viac ako 3 roky. Tvrdenia žalovanej sú rozporné, keď na jednej strane tvrdila, že nemala vedomosť o prevodoch vozidla, avšak nepochybne podpísala zmluvy so spoločnosťou AAA AUTO, s.r.o. ako predávajúca a ak bola predávajúcou, musela byť na základe nejakého úkonu vlastníčkou. Zároveň uviedla, že hoci nevie o žiadnych zmluvách, tak má vedomosť, že pri predaji vozidla zobrala peniaze jej matka, pričom potvrdila svoju prítomnosť pri prevode vozidla. Žalovaná tvrdila, že úpadcovi nezaplatila kúpnu cenu a pri predaji vozidla finančné prostriedky prevzala jej matka, a teda sa nijakým spôsobom neobohatila. Skutočnosť, kto zaplatil kúpnu cenu úpadcovi, je podľa okresného súdu irelevantná, nakoľko právny poriadok umožňuje, aby za kupujúceho kúpnu cenu zaplatila tretia osoba, čo nič nemení na tom, že vozidlo nadobudla žalovaná. Irelevantná je aj skutočnosť, že pri predaji vozidla žalovanou prevzala finančné prostriedky jej matka, keď žalovaná dobrovoľne ostala čakať pred miestnosťou, kde sa kúpna cena za vozidlo vyplácala v prítomnosti jej priateľa a matky. Je nepochybné, že žalovaná mala z dotknutého úkonu prospech, keď sa stala vlastníčkou vozidla a následne ho predala za oveľa vyššiu cenu.

5. Okresný súd k predloženým účtovným závierkam ku dňu 31.12.2015, k 31.03.2016 a k 01.03.2016, z ktorých vyplývajú aktíva a pasíva úpadcu, uviedol, že tieto účtovné závierky nepreukazujú stav k 17.03.2016, kedy bola uzavretá predmetná zmluva. Nemožno prihliadať na krátky časový úsek od stavu zisteného týmito účtovnými závierkami, keď k úkonu došlo 17.03.2016 a k tomu dňu z ničoho stav majetku úpadcu nevyplýval.

6. Okresnému súdu bol predložený aj znalecký posudok č. 24/2016 v znení doplnenia, vyhotovený vo veci prečinu nevyplatenia mzdy a odstúpeného, v ktorom sa konštatuje, že k 31.03.2016 úpadca vykazoval disponibilné finančné prostriedky vo výške 18.121,- Eur. Znalec zároveň uviedol, že ak by boli v účtovníctve k 31.03.2016 zachytené všetky záväzky voči zamestnanom, poisťovniam a daňovému úradu, nebol by úpadca schopný platiť uvedené záväzky v lehote splatnosti. K 31.03.2016 vykazoval úpadca pohľadávky voči spoločníkom vo výške 39.000,- Eur, hospodársky výsledok k tomuto dňu je 3.328,- Eur ako zisk a k tomuto dňu úpadca vykazoval vyšší stav záväzkov oproti pohľadávkam. Zo znaleckého posudku vyplýva, že bol vyhotovený z účtovného denníka k 28.02.2016 a z účtovnej závierky k 31.03.2016. Podľa okresného súdu ani tento znalecký posudok nepreukazuje stav majetku úpadcu k 17.03.2016. Pokiaľ znalec konštatoval finančnú neschopnosť úpadcu, hodnotil to na základe denníka k 28.02.2016 a účtovnej závierky k 31.03.2016. Podľa okresného súdu sa možno iba hypoteticky domnievať, či úpadca mal alebo nemal dostatočný majetok k 17.03.2016. Taký postup je však neprípustný, nakoľko je potrebné riadne preukázať stav majetku k 17.03.2016. Žalobca na preukázanie toho nič nenavrhol, nepredložil, a teda neuniesol svoje dôkazné bremeno.

7. Okresný súd tak po vykonanom dokazovaní skonštatoval, že zo strany žalobcu nedošlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu, a to ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka v zmysle § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z o konkurze a reštrukturalizácii, účinného v čase vyhlásenia konkurzu (ďalej aj „ZoKR“). Žalobcom nebolo preukázané, že po vykonaní odporovaného úkonu sa majetok dlžníka znížil tak, že sa znížilo uspokojenie veriteľov úpadcu. Žalobca síce preukazoval účtovnými závierkami hodnotu majetku, resp. záväzkov úpadcu, avšak ku dňu 17.03.2016, kedy bol uskutočnený napadnutý právny úkon, uvedené skutočnosti žalobca nepreukázal. Nemožno tak ustáliť, že v danom, hoci aj krátkom období, nenadobudol úpadca majetok, ktorý by spôsobil, že sa dočasne stal platobne schopným, resp. že by jeho majetok postačoval na úhradu záväzkov. Okresný súd uviedol, že je viazaný právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého je potrebné hodnotu majetku a záväzkov skúmať výlučne ku dňu účinnosti žalobou napadnutého právneho úkonu. Preto aj pokiaľ žalobca predložil listiny preukazujúce majetok k 31.12.2015, k 31.03.2016 a k 01.03.2016, je to nepostačujúce vzhľadom k tomu, že k uzavretiu zmluvy došlo dňa 17.03.2016, a teda nebol preukázaný stav majetku k danému dátumu, ktorý stav nepreukázal ani znalecký posudok.

8. Okresný súd ďalej uviedol, že bez preukázania všeobecných podmienok odporovateľnosti podľa § 57 ZoKR, nie je potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov odporovateľnosti podľa § 58 a § 60 ZoKR. Ďalšie dokazovanie okresný súd nevykonal, nakoľko neboli navrhnuté žiadne ďalšie dôkazy a prípadné vykonanie iných dôkazov by bolo nehospodárne a neefektívne. Právna zástupkyňa žalobcu síce navrhla znalecké dokazovanie, ale iba pre prípad, že súd posúdi za vhodné taký dôkaz vykonať. Teda zo strany žalobcu nebol riadne predložený žiadny návrh a nemožno prenášať túto povinnosť na súd. Je vecou každej strany, aké dôkazy navrhne a súd posúdi, či ich vykoná. Zo strany žalobcu bolo iba uvedené, že ak posúdi súd za vhodné, tak navrhuje znalecké dokazovanie, inak nič nenavrhuje. Teda jednak nešlo o žiadny riadny návrh a jednak žalobca ani nešpecifikoval konkrétne, aké znalecké dokazovanie by požadoval, ak by to súd považoval za vhodné. Preto nebolo možné vyhovieť takej žalobcovej požiadavke, ktorú nemožno kvalifikovať ako návrh. Okresný súd zároveň poznamenal, že žalobca je zastúpený právnym zástupcom - advokátom, a preto nebolo povinnosťou okresného súdu ho poučovať. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že priznal žalovanej strane náhradu trov v celom rozsahu ako strane plne úspešnej v konaní.

9. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 30.01.2020, č. k. 14CoKR/23/2019-461 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

10. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. Odvolací súd nezistil, že by okresný súd nevykonal dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, navrhované žalobcom, nakoľko žalobca na návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, ktorý formuloval vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 07.05.2019, na pojednávaní pred okresným súdom dňa 09.05.2019 netrval. Okresný súd tak postupoval vecne správne, ak za absencie jednoznačne formulovaného návrhu zo strany žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania sa touto otázkou nezaoberal a k nariadeniu znaleckého dokazovania nepristúpil. V tomto kontexte je potom podľa odvolacieho súdu potrebné hodnotiť aj návrh žalobcu na nariadenie takéhoto dokazovania krajským súdom, ako súdom odvolacím v zmysle § 384 ods. 2 C. s. p., ktorý návrh žalobca zahrnul do ním podaného odvolania, kedy dôkazy ako „novoty“ môže odvolací súd vykonať len za podmienok uvedených podľa § 366 C. s. p. Krajský súd po oboznámení sa so spisovým materiálom nezistil žiadnu prekážku na to, aby žalobca nenavrhol alebo nezabezpečil dôkaz znaleckým posudkom včas, čo platí navyše za situácie, kedy primárna a základná hmotno-právna zákonná podmienka ukracujúceho právneho úkonu vyplývajúca z ust. § 57 ods. 4 ZoKR má byť pri odporovacej žalobe už súčasťou sumáru tvrdení poskytnutých v samotnej žalobe a k tomu označených a doložených dôkazov. Odvolací súd preto uzavrel, že okresný súd na procesné návrhy žalobcu ako sporovej strany v rovine návrhu na doplnenie dokazovania reagoval primeraným, ako aj ústavne akceptovateľným spôsobom, pokiaľ v súlade s platným Civilným sporovým poriadkom pri rešpektovaní druhu sporovej veci, štádia civilného procesu, odôvodneným prístupom ďalšie dôkazy nevykonal.

11. K odvolacej námietke ohľadom nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým dospel okresný súd, odvolací súd uzavrel, že okresným súdom vyvedené skutkové závery majú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, ku ktorému sa okresný súd vyjadril, uviedol ako jednotlivé dôkazy hodnotil a ktorým dôkazom priradil pravdivosť a vierohodnosť. Ak sa s týmto hodnotením jednotlivých dôkazov žalobca nestotožnil, uvedené podľa odvolacieho súdu neznamená, že by okresný súd vyvodil skutkové závery, ktoré by z vykonaného dokazovania nevyplyvali.

12. V posudzovanej sporovej veci žalobca podľa odvolacieho súdu nepreukázal, že majetok dlžníka pred účinnosťou napádaných právnych úkonov stačil na uspokojenie pohľadávok veriteľov a po účinnosti napadnutých úkonov došlo k ukráteniu ich uspokojenia, resp. aj keď majetok dlžníka nestačil na plné uspokojenie pohľadávok, po účinnosti napadnutých zmlúv sa miera ich uspokojenia ešte znížila. Žalobca nepreukázal kvalifikované zmenšenie majetku úpadcu - dlžníka z titulu uskutočneného a napádaného právneho úkonu, ktorému odporoval, teda nepreukázal základnú hmotnoprávnu podmienku ukracujúceho právneho úkonu. Podľa krajského súdu účtovné závierky, resp. účtovná evidencia úpadcu, je interným dokladom subjektu, ktorý nepreukazuje stav majetku úpadcu pred účinnosťou napádaných právnych úkonov a po účinnosti odporovaných právnych úkonov. To, že by malo ísť o ukracujúce právne úkony, si žalobca v rámci svojej dôkaznej povinnosti nesplnil.

13. K splneniu hmotnoprávneho predpokladu vyplývajúceho zo zákonného ust. § 57 ods. 4 ZoKR nemohlo podľa odvolacieho súdu dôjsť poukazovaním na účtovnú evidenciu, resp. závierku úpadcu, ale len preukázaním majetku úpadcu pred uzavretím napádaného právneho úkonu a porovnaním stavu majetku po účinnosti týchto napádaných právnych úkonov vo väzbe na existujúce pohľadávky veriteľov, či práve týmito napádanými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu uspokojenia veriteľov úpadcu, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili do konkurzu. Takisto len samotný poukaz na prihlásené pohľadávky, najmä titulom nevyplatených miezd a odstupného, bez prepojenia na preukázanie kvalifikovaného zmenšenia majetku úpadcu práve účinnosťou napádaného právneho úkonu, bez ďalšieho nie je preukázaním zákonnej hmotnoprávnej podmienky, že ide o ukracujúci úkon v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZoKR. Záver o ukrátení veriteľov dlžníka - úpadcu, nebolo možné podľa krajského súdu bez ďalšieho prijať len z obsahu žalobcom predložených a označených listinných dôkazov, keďže tieto neposkytovali porovnanie stavu majetku pred uskutočnením napadnutého právneho úkonu a po jeho účinnosti a neumožňovali tak vyhodnotiť kvalifikovaný dopad právneho úkonu dlžníka - úpadcu v jeho majetkovej sfére, na uspokojenie existujúcich pohľadávok veriteľov, ktoré následne boli prihlásené do konkurzu.

14. Krajský súd považoval ďalej za potrebné k tvrdeniam žalobcu, vyjadrených v jeho odvolaní uviesť, že ani úpadok vo forme predĺženia ešte neznamená kvalifikované zmenšenie majetkového substrátu úpadcu a nepreukazuje ukracujúci právny úkon. Úpadok totiž nedáva odpoveď na základnú primárnu hmotnoprávnu podmienku odporovateľnosti právnych úkonov, t. j. či došlo k ukráteniu veriteľov. Napokon k jednotlivým skutkovým podstatám odporovania je podľa odvolacieho súdu možné pristúpiť až potom, ako je preukázaná základná podmienka ukrátenia v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZoKR, ku preukázaniu ktorej v danej veci nedošlo. Inými slovami, základnou podmienkou odporovateľnosti právnych úkonov je v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZoKR. preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka týmto právnym úkonom.

15. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. I. 488 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolaťel“) poukázal na skutkové tvrdenia oboch strán, čím konštatoval, že napadnutým rozsudkom odvolací súd v rozpore so zásadami a princípmi Civilného sporového poriadku, najmä zásadou materiálnej pravdy, dospel k záverom o neunesení dôkazného

bremena žalobcom a to tým, že údajne nepreukázal, či úpadca mal alebo nemal dostatočný majetok ku dňu 17.03.2016 (uzatvorení kúpnej zmluvy), pričom na preukázanie tejto skutočnosti nenavrhol a nepredložil žiadne dôkazy. Žalobca rozporuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu, nakoľko v postupe konajúceho súdu, pri vyhodnotení sporných a nesporných skutkových tvrdení strán sporu, je podľa dovolateľa možné identifikovať zásadnú vadu zmätčnosti konania. Zmätočnosť konania mala byť založená konaním súdu v zjavnom rozpore so zásadou rovnosti sporových strán, procesných povinností a procesných bremien (zásadou formálnej pravdy), v rozpore so zásadou kontradiktórnosti sporového konania, ako aj s princípom voľného hodnotenia dôkazov. Viaceré porušenia uvedených zásad a princípov Civilného sporového poriadku zakladajúce nesprávny procesný postup konajúcich súdov, podľa dovolateľa majú priamy vplyv a dopad na porušenie procesnej zásady práva strany na spravodlivé súdne konanie, ktorá je tvorená vyššie uvedenými zásadami ako celok.

18. Za kritické z pohľadu správnosti procesného postupu konajúcich súdov pri vyhodnotení spornosti/nespornosti skutkových tvrdení strán sporu v priebehu celého sporového konania, považuje dovolateľ vyhodnotenie spornosti skutkových tvrdení o existencii predĺženia úpadcu v čase uzavretia kúpnej zmluvy a s ňou neoddeliteľne spojenou existenciou ukrátenia pohľadávok veriteľov úpadcu. Predmetné skutkové tvrdenia boli uplatnené ako prostriedky procesného útoku a podľa názoru žalobcu aj riadne preukázané predložením viacerých listinných dôkazov (účinné skutkové tvrdenia), pričom zo strany žalovaného neboli tieto prostriedky procesného útoku žalobcu počas celého konania účinne popreté. Dokonca žalovaný svojim vyjadrením predneseným na pojednávaní konanom dňa 09.05.2019 podľa dovolateľa výslovne uznal, že hodnota záväzkov úpadcu bola vyššia ako hodnota jeho majetku. Podľa žalobcu je preto bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že v predmetnom sporovom konaní nebolo medzi stranami sporné skutkové tvrdenie o existencii predĺženia úpadcu v čase uzavretia kúpnej zmluvy.

19. Žalobca má ďalej za to, že odvolací súd nesprávnou aplikáciou práva zasiahol výrazným spôsobom do jeho práv, a to najmä do práva na spravodlivý súdny proces. A to pri hodnotení dôkazov ním navrhnutých, kedy podľa názoru žalobcu konajúci súd neaplikoval platnú právnu úpravu a zjavne nehodnotil každý dôkaz jednotlivo, všetky dôkazy v ich vzájomnej spojitosti a starostlivo neprihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, t. j. teda v súlade s princípom voľného hodnotenia dôkazov.

20. Podľa žalobcu konajúce súdy za žiadnych okolností nemali (ako za správnej aplikácie zákonných ustanovení o dokazovaní) dospieť k záveru, že žalobcom predložené účtovné závierky úpadcu, účtovná dokumentácia a evidencia úpadcu, vrátane účtovného denníka za obdobie marec 2016, nepreukazujú stav majetku a záväzkov úpadcu, resp. že nie sú dôkazným prostriedkom preukazujúcim stav majetku úpadcu. Konajúce súdy tak bez ďalšieho, podľa žalobcu diskvalifikovali účtovníctvo úpadcu, ako zákonný dôkaz a takýto postup žiadnym spôsobom neodôvodnili.

21. Žalobca je názoru, že aj bez potreby vykonania znaleckého dokazovania, ním predložené dôkazy boli dostatočne preukazujúce stav majetku a záväzkov ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy (t. j. ku dňu 17.03.2016); kvalifikované zmenšenie majetku úpadcu v dôsledku uzatvorenia kúpnej zmluvy a s tým neoddeliteľne spojené ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov úpadcu. Žalobca má za to, že listinnými dôkazmi preukázal naplnenie hmotnoprávnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu vyjadrenú v ust. § 57 ods. 4 ZoKR. Z predložených dôkazov bola podľa dovolateľa preukázaná nepostačujúca hodnota majetku oproti výrazne vyššej hodnote záväzkov, vymedzene k mesiacu marec 2016 (žalobcom predloženým znaleckým posudkom bol identifikovaný stav majetku a záväzkov k 28.02.2016 a k 31.03.2016), počas ktorého bola uzatvorená kúpna zmluva.

22. Dovolateľ zdôraznil, že v zmysle zákonných ustanovení o dokazovaní, konajúci súd len formalisticky pristúpil k dôkazom predloženým z jeho strany a v záujme riadneho zistenia skutkového stavu veci neaplikoval zákonné ustanovenia s dopadom na ich skutočnú výpovednú hodnotu. Tiež pre úplnosť podľa dovolateľa nie je možné opomenúť ani skutočnosť, že konajúci súd v napadnutom rozsudku nešpecifikoval, akými inými dokumentami alebo dôkazmi mal žalobca preukázať stav majetku a záväzkov úpadcu a to aj napriek tomu, že všetky relevantné a dostačujúce (najmä účtovné) dokumenty, žalobca už do predmetného súdneho konania predložil. Dovolateľ sa ďalej domnieva, že súdy boli

povinné zabezpečiť odborné zodpovedanie účtovnej dokumentácie odborne spôsobilej osoby - znalca z odboru ekonómie a účtovníctva. V opačnom prípade, a to aj napriek návrhu žalobcu vyjadreného v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 07.05.2019, nebol konajúcimi súdmi zachovaný správny procesný postup pre riadne zistenie skutkového stavu. Podľa názoru žalobcu zo strany konajúceho súdu ide o zjavnú vadu konania pri aplikácii práva, keď práve súd, v záujme zachovania riadneho zistenia skutkového stavu, bol povinný zabezpečiť odborné posúdenia žalobcom predloženej účtovnej dokumentácie. Uvedený nesprávny procesný postup súdu má podľa dovolateľa nepochybne tiež dopad na samotné rozhodnutie vo veci samej.

23. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení, žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

24. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach dostatočne odôvodnili, že žalobca neunesol dôkazne bremeno a nepreukázal, aj s prihliadnutím na zásadu koncentrácie, že úpadca bol ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 17.03.2016 v úpadku.

25. Žalovaná ďalej popiera, že bola v priebehu celého konania pasívna a z jej strany absentovali skutkové tvrdenia, ktorými by sa pokúsila poprieť žalobcom uplatnené prostriedky procesného útoku. S takýmto tvrdením žalovaná nesúhlasí, naopak sa domnieva, že dostatočne súdu objasnila svoje skutkové tvrdenia a vo svojich vyjadreniach, ako aj v odvolaní, poukazovala na nesplnenie hmotnoprávnej podmienky ukracujúceho právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZoKR.

26. Vo svojom vyjadrení žalovaná ďalej poukázala na to, že právny úkon (kúpna zmluva z 17.03.2016), ktorý žalobca odporuje, nemohol spôsobiť ukrátenia veriteľa vzhľadom na nízku hodnotu. Žalovaná poukazuje na znalecký posudok č. 24/2016 (spracovaný pre trestnoprávne účely), ktorý predložil žalobca a z ktorého vyplýva, že úpadca mal k 11.03.2016 disponibilné peňažné prostriedky vo výške 15.796,38 Eur a k 31.03.2016 disponibilné finančné prostriedky vo výške 18.121,- Eur, dokonca za uvedené obdobie úpadca vykazoval tržby z predaja výrobkov a služieb.

27. Ďalej žalovaná poukázala na to, že úpadca mal okrem osobného motorového vozidla vo vlastníctve nebytové priestory, ktoré síce úpadca v r. 2014 previedol na tretiu osobu, avšak v tejto súvislosti prebieha na Okresnom súde Žilina súdne konanie o určenie neúčinnosti právneho úkonu bez primeraného protiplnenia (sp. zn. 44Cbi/5/2017). Tento spor nie je právoplatne ukončený a v prípade úspechu budú nebytové priestory vydané späť do všeobecnej podstaty úpadcu, resp. bude poskytnutá finančná náhrada vo výške 160.000,- Eur, čím by nemalo dôjsť k ukráteniu veriteľov a majetok úpadcu by mal postačovať na uspokojenie pohľadávok prihlásených do konkurzu.

28. Žalovaná ďalej dala do pozornosti súdu, že unesením Okresného súdu Žilina zo dňa 28.08.2019, sp. zn. 1OdK/273/2019 (Obchodný vestník č. 170/2019) bol na žalovanú vyhlásený konkurz, čím bola zbavená všetkých dlhov a teda oddĺžená. Podľa § 166e ods. 2 ZoKR sa oddĺžením pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom, bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov. Preto žalovaná navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za

splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

31. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

32. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

34. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

35. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

36. Podľa názoru žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

37. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

38. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

39. Z obsahu dovolania je zrejmé, že vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., vidí dovolateľ v tom, že pri vydaní napadnutého rozsudku odvolací súd postupoval v rozpore so zásadami a princípmi Civilného sporového poriadku, ak pri hodnotení dôkazov neaplikoval platnú právnu úpravu a zjavne nehodnotil každý dôkaz jednotlivo, všetky dôkazy v ich vzájomnej spojitosti a starostlivo neprihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, t. j. teda v súlade s princípom voľného hodnotenia dôkazov. O zjavnú vadu konania ide podľa dovolateľa aj pri aplikácii práva o dokazovaní, keď práve súd v záujme

zachovania riadneho zistenia skutkového stavu bol povinný zabezpečiť odborné posúdenia žalobcom predloženej účtovnej dokumentácie, prostredníctvom znalca z odboru ekonómie a účtovníctva.

40. Dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O. s. p. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta . s. p., ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.11.2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

41. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.).

42. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 C. s. p.).

43. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený doplniť, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C. s. p.).

44. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C. s. p.).

45. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Nesprávne hodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd dovolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

47. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. s dôrazom na skutočnosť, že žalovaná nepožiadala o náhradu trov dovolacieho konania.

48. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.